

dílovedoucím nestal a na pojistnou povinnost lze usuzovati jen z toho, jaké práce skutečně vykonával. Dovolatelka se marně snaží dovoditi, že bylo na žalovaném, by prokázal, že tu nebylo předpokladů pro jeho povinnost, přihlásiti Josefa M-a k pensijnímu pojištění. Její poukaz na rozhodnutí čí. 9880 sb. n. s. není případný, neboť v něm otázka průvodního břemene nebyla vůbec probírána. Domáhá-li se žalobkyně na žalovaném náhrady škody, kterou prý jí způsobil tím, že nepřihlásil jejího zesnulého manžela k pensijnímu pojištění, bylo výhradně na ní, by dokázala především, že její manžel podle způsobu svého zaměstnání u žalovaného podléhal pojistné povinnosti. Tento důkaz se jí však nezdařil a nižší soudy nepochybily po právní stránce, zamítнувše proto žalobu.

Čís. 11512.

Není přípustna žaloba o plnění na základě (cizozemského) rozhodčího nálezu.

Dohoda o arbitráži jest sice smlouvou o rozhodčím podle § 577 c. ř. s., ale neopodstatňuje o sobě nárok na náhradu útrat rozhodčího řízení (nejméně nebyla-li podle dohody o cizozemském rozhodčím soudě uznána vykonatelnost rozhodčího nálezu v tuzemsku).

(Rozh. ze dne 31. března 1932, Rv I 411/31.)

Žalovaná tuzemská firma podrobila se pro všechny spory ze smlouvy, již koupila od žalující londýnské firmy jutu, výroku rozhodčího soudu Londýnského jutového sdružení. Rozhodčí soud vydal nález, jímž zjistil, že žalovaná porušila smlouvu, že žalující svůj nárok dokázala a určil škodu na £ 135.6.2 s 5% úroky a uznal žalovanou dále povinnou hraditi náklady rozhodčího řízení £ 4.14.0, takže celkem přiznal žalující firmě £ 141.1.3. Na základě tohoto nálezu rozhodčího soudu domáhala se londýnská firma na tuzemské firmě žalobou zaplacení £ 160.6.1 (£ 135.6.2 přisouzené pohledávky, £ 1.1.1 úroků £ 4.14.0 nákladů rozhodčího řízení a £ 19.4.10 poplatků za potvrzení nálezu královským státním soudem). O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Dovolatelka vytýká po právní stránce, že nižší soudy považují žalobní nárok za nárok ze smlouvy, ač jde o nárok z rozsudku. Jest se proto obíráti nejprv s touto výtkou. Nižší soudy vycházejí z právního názoru, že je přípustná žaloba o splnění cizozemského rozhodčího nálezu, že tento nález strany váže a že zdejšímu soudu sice náleží přezkoumání formální platnosti nálezu, ale nikoli jeho správnosti a účinnosti. S tímto názorem nelze souhlasiti. Československý právní řád ne-

stojí na stanovisku, že rozhodčí nález jest jen důsledkem soukromoprávní smlouvy o rozhodčím, že soudy mají jako o důsledku této smlouvy rozhodovati o splnění nálezu. Nestojí tedy československé zákonodárství na stanovisku tak zv. teorie smluvní, že při uplatnění nálezu rozhodčího jde o uplatnění a splnění smlouvy o rozhodčím, nýbrž stojí na stanovisku tak zv. teorie rozsudečné, podle které se považuje rozhodčí nález za náhražku rozsudku státního soudu, za vykonatelný exekuční titul (§ 1 č. 16 ex. ř.) zakládající námitku věci rozsouzené (§ 594 c. ř. s.). Stát přiznává podle zdejšího právního řádu rozhodčímu nálezu moc, kterou mají jinak jen nálezy řádných soudů. Proto podle československých zákonů nerozhodují soudy o splnění rozhodčího nálezu rozsudkem, jak je tomu v některých jiných právních řádech, na př. v Německu, nýbrž soudy československé vykonávají nález rozhodčí bez takového rozsudku jako nález řádného soudu. Stát přenechává takovým způsobem část své moci, rozhodovati spory vlastními orgány, orgánu, který si zřídí strany samy. Nepřipouští-li však právní řád žalobu o splnění na základě rozhodčího nálezu tuzemského, tím méně jest přípustná taková žaloba při nálezu cizozemském. Vykonatelnost a uznání cizozemského rozhodčího nálezu řídí se pravidly o vykonatelnosti cizozemských exekučních titulů. Pokud zákon nepřipouští vykonatelnost cizozemských rozhodčích nálezů, bylo by protimyslným, by byla připuštěna oklikou žaloba o jejich splnění. Nechce-li stát a zákon uznati rozhodnutí cizozemských rozhodců za exekuční titul a neuznává-li, by jeho soudní pravomoc vykonával cizozemský rozhodčí soud, po případě přiznává-li cizozemskému rozhodčímu výroku vykonatelnost jen za určitých záruk, odporoval by si, kdyby na druhé straně připouštěl žalobu o splnění cizozemského rozhodčího nálezu a zabráňoval straně přezkoumat nejen jeho materiální správnost, nýbrž i formelní jeho nezávadnost. Dovolatel proto právem vytýká, že se odvolací soud mylně postavil na stanovisko, že žaloba o splnění rozhodčího nálezu není nepřipustnou žalobou ex iudicato, nýbrž žalobou ex contractu. Na shora uvedeném stanovisku stojí i dosavadní judikatura, uznávajíc možnost přímé exekuce na základě cizozemských rozhodčích nálezů, ale nikoliv žalobu o její splnění (srov. nálezy č. 5191, 5518, 7471, 7753, 10136 sb. n. s. a také nález nejv. soudu v. č. 4425 sb. Gl. U.). Žalující firma opodstatnila svůj nárok na náhradu škody jen tím, že byl spor rozhodnut rozhodci a žalovaná jimi k náhradě odsouzena, neodůvodnila však nárok na náhradu škody, kterou požaduje a kterou jí přiznal anglický rozhodčí soud, ustanovením smlouvy. Proto není její nárok na náhradu škody z nesplnění smlouvy odůvodněn jejím přednesem vůbec, neboť není z důvodu nesplnění smlouvy o náhradu žalováno, nýbrž jest žalobní nárok opřen výlučně o rozhodčí nález, o jehož splnění se žaluje.

Ani nárok žalobkyně na náhradu útrat rozhodčího řízení a na opatření doložky vykonatelnosti § 4.14 § 19.4.10 není opodstatněn samým rozhodčím nálezem a jeho potvrzením anglickým soudem. Byť se žalovaná podrobila stanovám asociace a tím arbitráži, nejde při oněch útratách o nárok ze smlouvy ani o nárok na náhradu škody, tím méně

o útraty sporu podle § 41 c. ř. s. Dohoda o arbitráži jest sice smlouvou podle § 577 c. ř. s. s. o rozhodčím, ale neopodstatňuje o sobě nárok na náhradu útrat rozhodčího řízení, zejména ana si žalobkyně musila býti vědoma, že podle čl. 15 dohody není uznána vykonatelnost rozhodčího nálezu v cizině, tedy ani v Československu. Proto bylo již z tohoto důvodu žalobu o splnění rozhodčího nálezu zamítnouti a nebylo třeba zabývat se formálními náležitostmi rozhodčího nálezu a jeho doručení.

Čís. 11513.

Směnečný zákon ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928.

Na vlastní směnce nemůže býti uveden jako remitent sám výstavce. Platnosti směnky nejsou na závalu dodatky, jež jsou sice zbytečné, ale jež nečiní směnku nesrozumitelnou v tom, komu bylo placení slíbeno, nebo tím, že si směnka obsahově v platebním slibu odporuje. Platnosti vlastní směnky nevadí, jsou-li vedle podpisu výstavce a jeho platebního slibu remitentovi ještě zvlášť uvedeny adresa výstavce a jiné dodatky (poukaz, by směnka byla dána na účet).

Při převzetí směnečného rukojemského závazku za určitou osobu musí osoba primárního dlužníka, je-li udána, býti směnečně zavázána podle obsahu směnky.

(Rozh. ze dne 31. března 1932, Rv I 151/32.)

Na směnce, o niž tu jde, byl jako výstavce podepsán Mikuláš Z. a jako firma, na jejíž řád mělo býti placeno, byla uvedena firma Adolf G., a to doslova takto: »zahle ich gegen diesen Sola Wechsel an die Ordre firma Adolf G. in B.«. Tam, kde se uvádí adresa směnečníka, byla uvedena adresa výstavce. Kromě Mikuláše Z-a podepsala směnku Anna Z-ová svým jménem a příjmením s doložkou: »als Bürger und Zahler für die Acceptanten«. Směnka obsahovala dále doložku: »und stellen ihn auf Rechnung laut Bericht«. Směnečný platební příkaz proti Mikuláši Z-ovi a Anně Z-ové procesní soud první stolice k námitkám žalovaných zrušil, maje za to, že směnka jsoucí podkladem směnečného platebního příkazu není směnkou vůbec, že jest to směs směnky vydané cizí a směnky vlastní. Odvolací soud ponechal směnečný platební příkaz v platnosti. Důvody: Soud odvolací má za to, že v souzeném případě jde o směnku vlastní po rozumu § 104 sm. zák., a to domicilovanou (§ 106 sm. zák.). Směnka má všechny podstatné náležitosti vyžadované § 104 sm. zák. Má označení jako směnka, údaj peníze, jméno firmy, na jejíž řád má býti placeno, časový údaj, kdy má býti placeno, údaj místa, dne a měsíce a roku vystavení směnky jakož i podpis výstavce. Výstavcem je na směnce podepsaný první žalovaný Mikuláš Z. a jako firma, na jejíž řád má býti placeno, uvedena jest firma strany žalující, tedy osoba rozdílná od výstavce a od osoby, která má platiti. Ve směnce je uvedeno »zahle ich gegen diesen